

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MATEI, DAN

Galben electric : roman / Dan Matei. - Pitești : Paralela 45, 2018

ISBN 978-973-47-2859-6

821.135.1

DAN MATEI

galben electric

roman

Copyright © Editura Paralela 45, 2018

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar
conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparalela45.ro

Editura Paralela 45

Cuprins

Cap. 1. Lămâită / 11
Cap. 2. Bolnava / 23
Cap. 3. Opt și-o iapă, și-un urs, atâta / 40
Cap. 4. Liv Taylor / 46
Cap. 5. Bookfest / 65
Cap. 6. Viitorul patriei / 72
Cap. 7. Zăganul / 94
Cap. 8. Nașul / 102
Cap. 9. Două cozi / 112
Cap. 10. Dilema cumpărătorului avizat / 129
Cap. 11. La mall / 145
Cap. 12. Spre Bug / 165
Cap. 13. La mal / 170
Cap. 14. Breaking news / 176
Cap. 15. Morga / 190
Cap. 16. Finalul de final / 198

nu se poate să nu te urmărești în următoarele zile. Cu atât mai mult, dacă ești într-o situație similară cu cea în care te găsești tu. Într-un astfel de moment, nu există altă cale de a te salva dintr-o situație dezastruoasă decât să te întoarcă la viața normală. Cu toate acestea, nu este întotdeauna ușor să te întoarcă la viața normală.

Cap. 1 Lămâită

Și-a pus mâinile la urechi, să nu audă moartea. Ca după o bătălie corporile eroilor uciși, acoperite cu cearceafuri, aliniate, așteaptă femei, să le plângă. A vorbi în șoaptă, să nu deranjezi, a scrie de mână, uneori indescifrabil, cele definitive, inevitabile, să rămână în coadă de pește, pentru a spune încă o poveste.

Fumul de țigară se oprișe în tavan, ascunzând privirii cele câteva muște, verzi, babane. Muște de rahat. Neonul clipea, sfârâia, făcea atmosferă. Televizorul, pe știri, asigura ambianța sonoră.

— Sunt țigan și-s și burtos, am lanțu' la gât de juma de kil, și am mustață ca a lu' Guță, zi, fă, te deranjează? Ăștia de la Proteveu nu au treabă, îi mănâncă în cur și pe ei și pe franțuzi. Auzi, cu ce defilăm noi prin Europa? Țiganul e deștept, de aia i-a speriat pe toți, că de eram proști...

Mustața scăioasă era ca picioarele unei insecte brunete, poate ca ale unui greier. Vocea guturală, cu accent specific, amenințătoare. O voce pe care nu ai vrea să o auzi noaptea la doi pași de tine. Nici ziua nu era chiar confortabilă.

— Dar ce ai, nenicule, cu mine? Ce am eu cu ăia de la televizor? Ia-ți apa și să fii sănătos! Se vede cu ochiul liber că blufează,

își ține instinctiv picioarele lipite, ca nu cumva să se scape pe ea de frică. Cui nu i-ar fi frică? Ea întotdeauna a fost mai fricoasă.

Noaptea verifică de câte trei ori ușa și ferestrele să nu fi rămas cumva deschise și să se trezească cu vreun nebun peste ea. Și hoții tot niște nebuni sunt.

— Vorbește fă frumos, să nu dau buzna peste tine! Rânjea cu dinții lui căcănii, din care cel puțin trei păreau de aur.

— Hai, băi Lămăiță, ce vrei să-ți fac? Deh! Te zbătuși ca un rechin, ce să-ți fac? (Vorbește cu peștișorul. E evident că nu e sănătos la cap și pare atât de periculos.)

— Desfă sticla, fă, și toarnă aici, că rămâne băiatu' fără apă... Fă, să nu fie rece, că te sparg!

Mâna îi tremură, își ține privirea însipită în gresia alburie, jegoașă, pe care, din când în când, un gândac mare de bucătărie trece liniștit de parcă ar fi la o plimbare de seară.

— Ți-o dădui din ladă, e cloicotă.

Vânzătoarea (pe ecuson scrie: agent comercial) simți că i se face rău, că o trec transpirații. Ai dracu' de țigani! (Maică-să de mică a învățat-o să nu se încurce cu tuciurii. *Mamă, stai departe de ei, au păduchi și toți sunt hoți.*)

Această mătăhală, negocioasă, singurul client de la acea oră al magazinului Cafea-Dulciuri, de pe strada doctor Joseph Lister, vizavi de Biserica Sfântul Elefterie, e ceva de groază, are moacă de criminal în serie, cel puțin aşa îi pare ei. Și nu mai intră niciun client, aşa e mai mereu în cursul săptămânii, doar câte unul, doi pe ceas, dar recuperează în week-end, când sunt nunțile, atunci nici nu știe cum face față, numai domni și doamne dichisite. Și Magazinul Alimentar de dincolo de pârculeț le-a mai luat din clienți, dar se descurcă patronii, e criză, banul încă merge.

— Fii, fă, atentă, să nu-mi versi pe șlapă!

— Sunt, sunt...

— Să vii cu mine până afar', să-ți arăt o treabă pentru tine!

— Nu am voie, domnu', să ies din incintă.

— Bă, nebuno, eu îți spun ce trebuie să faci. Gata, ajunge!

O luă de mâncea tricolui, o trase după el afară din buticul de cartier.

Biata femeie se smiorcăia, dar nu îndrăznea să strige după ajutor. Nimeni nu ar fi sărit. Tuturor le e frică de țigani. Ăștia vin pe urmă cu toată șatra, cu mașini, cu bâte, cu răngi, și te nenorocesc.

Individualul îi arăta un Mercedes S clasa parcat fix pe trecerea de pietoni, chiar lângă intrarea restaurantului italian, și de care era legat un căruț ca de butelii, ceva mai mare, placat cu tablă grunduită.

— Fă, dacă pățește ceva, te sparg! și îi arăta în mod ilustrativ pumnul. Pe fiecare deget ghiuluri mari de aur.

Privirea individualului se mută pentru câteva secunde pe fațada bisericii. Ce măgăoae, dinamovistă! Și fraierii mănâncă răbdări prăjite.

— Ce dracu ești aşa sperioasă, ce zici, te iau în Spania? Eu sunt țigan cinstiț, eu nu te mint, te iau la produs. Eu sunt pește super OK. Fifty-fifty, nu ca alții, care iau tot de la parașută. Să moară Lămăiță, dacă te mint! Într-un an te întorci cu Mersedesu', aşa mișto ca al meu. Ai un bot meseriaș. Ce zici? Eu zic să te gândești. Merg până la bancă, să ai grija și de moș, și să nu cumva să-mi fure careva oglinzi!

— Care moș? (chiar aşa, care moș?!)

— Ursare, scoate capul de la cutie... O fi adormit! Sper că nu te-a găsit moartea!

Un țigan bătrân, scheletic se ridică în capul oaselor, scoțând o căpătană stufoasă, slinoasă, deasupra căruțului.

— Du-te-n mă-ta de bou!

— Tot țigan prost, nu te râde fă!

Săraca de ea, numai de râs nu avea chef. Era plânsă, machiajul strident i se scurse pe obrajii îngroșați cu fond de ten.

— Domnu', dar de ce ai legat căruțul, cu boșorogul, de mașină? (E totuși curajoasă, face conversație.)

— Pute a țigan, dă-l dracu! Ce vrei, să-l bag înăuntru, pe bancheta de piele? Ia te uită, ce s-au strâns proștii de români în jurul căruțului, ca la urs, numai că de data asta moșul e ursul! Fă, să te gândești!

— Banii?! (nebuna ceruse bani pe apa plată ce o turnase în pungea cu peștișorul gălbejit, numitul Lămâită)

Chiar e mai curajoasă decât își închipuia. Poate fi mândră.

— Ho, fă, îți dau când mă întorc!

Vânzătoarea rămase-n drum urmăindu-l cum traversează aiurea în tramvai, ce bine ar fi dacă l-ar izbi o mașină, măcar să pună banii pe apă de la ea.

— Ce claxonați aşa, bă idioțiilor, ocoliți-mă, vreți să facă Gicuța insolătie? Si aşa, pe Lămâită îl doare capul!

Al dracului de țigan! Nu ne mai scapă nici Dumnezeu de ei!

Agentul comercial intră în magazin, nu înainte de a-și face cruce. Când vezi o biserică trebuie să-ți faci cruce. De câte ori ieșea din magazin, sau intra, ea își făcea cruce, că aşa e bine, să nu-l supere pe Dumnezeu drăguțul.

Se lăsase căldura. La meteo anunțaseră cod galben de caniculă. Pensionarii izgoniți de pe bâncuțe o luau spre casele lor, case cochete, unele cu etaj, locuiau în buricul târgului, nu în vreo mahala.

— E atât de cald. Moaștele sfântului s-ar putea să înceapă să fierbă.

— Unde ai mai auzit tu aşa ceva, astea sunt vorbe de communist, ce ai fost o viață întreagă, nu te mai schimbă nimeni.

Bătrânelul făcut comunist rânji răutăcios:

— Tânărul a fost doar tac-tu, că a lucrat la CeAPeu, poate și tu când mai dădeai la sapă, pe la spații verzi, toată lumea știe că v-ați pricopisit după revoluție, niște ciocoi de tip nou, capitalist, ați furat cât ați putut și acum umblați cu cioara vopsită. Si oricum e prea cald să ne certăm.

— Al dracului de comunist, de astă îmi ești?

Bombânind și adresându-și epitete, cei doi (figuranți în povestea noastră) ies din câmpul auditiv al observatorului neutru preocupat de arhitectura bisericii sfântului, al cărui nume înseamnă libertate.

O biserică babană, cât o jumătate de stadion, s-au băgat bani grei, nu glumă, dar în chestiuni de credință nu poți merge cu alte unități de măsură. Era tip cruce greacă înscrisă, dar cruce românească ce avea domnul?, și cum adică trebuie înscrisă, ca la registrul de mașini?, în excursiile ecumenice vine tot felul de lume, neșcolită. Nimeni nu trebuie să se supere, frate. Si nepoțelele mele îl joacă. Are o turlă decagonală pe naos..., unde, pe nas?, ce nas, domne? nu, doamnă, partea principală a unei biserici situată între altar și pronaos, domne, dumneata nu știi să explic... rezemată pe patru mari arce dublouri...ce tablouri?... cele de vest și est, aha!, continuante cu arce în retrageri multiple. În colțurile pătratului, mie îmi pare mai mult dreptunghi, acum începeți și dumneavoastră, circumscris bazei turlei mari, se ridică... cum se ridică? mai bine au construit, patru turle, bineînțeles că mai mici, și mai finuțe. Deja ne-am plătit, putem merge pe la chioșcuri, e și cald. Chiar ne-am plătit, peste tot angajează numai cu pile, și numai prostovani. Moaștele le-au adus de la Mănăstirea Țigănești. Cum, și în

ale sfinte tot cu colorați ne amestecăm? Așa-i zice, cine știe de ce-i zice așa? Păi dumneata de ce ești plătit?

Ghidul și grupul de vizitatori fură înghițiti de întunericul de dincolo de ușile bisericii.

Tiganul nostru, purtător de burtă, de lanț și mustață, înaintase târșindu-și leneș șlapii maronii pe strada sfântului, curgeau apele pe el, de parcă făcuse două lungimi de bazin înnot. Iată banca! Sticlă și oțel, o bancă la fel ca toate celelalte (nu o să pierdem timpul cu descrieri pe care oricum nimeni nu le citește), ce e important, pe asta nu o s-o spargă. E înăuntru. Ce bine e la răcoare! (au aer condiționat, zâmbi). Nemții ăstaia, oameni ce trebuie respectați, experți în finanțarea exporturilor, vânau clienți informații, moderni, dinamici, în căutare de soluții personalizate, rapide și eficiente, adică pe el. Gata, la treabă, Lămăiță!

Ce în scârbă se uită la el curvele ăstea proaste, de parcă el este de nivelul lor. Dacă se inervozează de ăstea rupe trei pe noapte. Hai, Lămăiță, trebuie să faci impresie! Trebuie să intrăm în afaceri cinstite.

Scaune tapițate, trei la număr, în jurul unui birou, pe tăblă scrie, nu e țigan prost, analfabet, *Consiliere proiecte fonduri europene*. Trage un scaun, să facă loc burții, o cheamă Gica, e o burtă cu personalitate, exact ca pe scroafa cea mare. Cât a investit el în Gicuța. Numai berică de-a bună, whiskey-uri, mușchiuleț, sărmăluțe, ce să mai. Draga de Gicuța! O bate prietenește peste buci, ca pe curva aia de Florica. Superă. Panaramele îl lasă să aștepte ca prostu'.

— Hei, domnișoarelor, aici nu servește nimenea? Da, da, cu voi parlevu.

Le provoacă scârbă, habar n-au curvele că el e dat cu Antonio Banderas original.

Uite, Lămăiță, aia e țeapănă rău și tupeistă.

— Domnu', nu suntem la crâșmă, colega noastră întârzie, e la toaletă.

— Dar ce durează atâta, nu o fi constipată?

Maimuțe slăbănoage, asta sunt. Femei moderne, de rumân, nici nu ai de unde să le apuci, n-au carne. Florica aia, da femeie, bidoanele nu i le poate cuprinde în palmă, Gore zice că pramatia le umflă cu pompa de la bicicletă. Nu mai vine aia...

— Așa constipată e? Ce te strâmbi, și doamnele se constipă și se beșesc.

— Domnule, vă rog să vă potoliți, de nu, chem paza, deranjați ceilalți clienți.

E unul singur, un client, în costum Armani, ochiul știe, cu zâmbet fals, e o persoană juridică, o fi avocat sau contabil, după ochelari.

— Bă avocate, te deranjez? Curvele cred că sunt pus pe omorât, pe violat.

— Nu, domnule, nu...

El, care este, cum zice dom' primar, nu-i băiat prost, să facă așa ceva acasă, să facă pușcărie cu toți ratații. Franța. Germania. Puterile lumii. Nu Italia, Spania, ca toți fraierii.

— Vezi fă, că nu deranjez... (Hopa!, vine sclifosita care o să se ocupe de mine. Oricum, ca Florica, nu face una treaba. I-am zis să se facă de casă, că eu o iau, se spală și e ca nouă, dar nu vrea a dracu, s-a învățat așa fără stăpân. M-am jurat pe Lămăiță că nu o bat, am grijă de ea, îi cresc și puradeii. „Nu poci, nu poci, nu ai atâtea producătoare, ce-ți arde de țigana asta.“ Nu știu, chiar nu știu.)

— Bună ziua!

E prea serioasă, încruntată, e mai proastă ca o chelneriță, nu știe că are obligație de serviciu să zâmbească, el nu e țigan prost, e umblat, are școală vieții.

— Bună ziua, cuconiță, dar hai să zâmbim. A ieșit greu?

— Poftim? și cărți

— Căcatul, a ieșit greu? Nu te prea prinzi.

— Domnule!

Ce furioasă e, dacă ar avea o tigaie i-ar crăpa capul.

— Îmi *futare* dor de dumneavoastră... Râdea pe sub mustață.

— Domnule, cu ce vă pot fi de folos? Serioasă, profesionistă.

— Cu multe, cuconiță..., dar acum vreau să-mi dai un fond de ăla de la Brucsel, de ăla care nu se mai dă înapoi.

— Nerambursabil. Da... (zâmbește superior, când o să-i dea una peste bot, o bagă cu capul sub masă) Și de cât ati avea nevoie?

— Un milion de euroi, cuconiță.

— Numai atât?

— Tot un milion pun și eu, plus pământu', terenu', am totul în cap, a, și uităsem... și pe Lămâită...

— Ce-i ăla? Peștișorul de aur?

(e ironică, și el ca un țigan adeverat, nenicule, nu înghite de ăstea)

— Ha! Ha! Pentru el vreau fondu', vreau să fac cea mai mare fermă de ciclide africane, ăsta e *Labidochromis Caraleus* (vezi că nu sunt țigan prost, știi și latinește, două cuvinte, dar bune).

Angajata băncii a pus mâna la gură, nu se abține, o pufnește râsul. Are mai multe șaibe decât țigăncile, nici nu are buze, să te ferească sfântul.

— Deci pentru peștișorul gălbjevit vă agitați?

— Nu te râde, cuconiță, e dat dracului Lămâită, și îi trebuie bazine mari, turnat betoane, pietre calcaroase, multă sticlă, plus că trebuie să-i aduc din Africa.

— Chiar din Africa? O, ce drăguț!

— Cucoană, ai limbrici? Ce te tot foiești pe scaun. Stai potolită, îmi dai amețeli. Băi, proasto, începi să mă enerveză cu nervii,

nu mă ia nimeni la mișto, ăsta e mai deștept decât mă-ta. Vine din lacul Malawi, locul unde creația s-a blocat pe ziua a cincea. Nu ai văzut pe discavării?

Funcționara dăduse în bâlbâiel. Din priviri căuta agentul de pază care, probabil, ieșise la o țigară. Așa se întâmplă mereu, când ai mai mare nevoie, ia-l de unde nu-i. Numai să nu o plesnească, și să-i lase vreo vânătaie, niciodată nu știi la ce să te aștepți de la nenorociții ca ăsta. Și mai e și țigan. Ăștia ar trebui toți, ca pe cainii vagabonzi, deparazitați și sterilizați, și neapărat să li se pună cercei galbeni de plastic. Dacă nu îi adoptă nimeni în 14 zile, eutanasiați.

— Te uiți ca o vacă, ce ești aşa disperată? Vezi să nu faci pe tine de frică! Dacă citești numai cancane și te uiți la telenovale... Băi fato, unii din neamul lui ăsta sunt dați dracu, fac și pe morții și toți își țin puii în gură.

— Bine, gata domnu', nu vă ambalați, bun, și pe urmă? (Se străduia. Buza de jos îi tremura și ochiul stâng îi clipea des.)

— Facem sait, îi punem pe internet și pe feisbuc sau cum i-o zice, și-i dăm în toată lumea. Au nemțuloi niște acvarii cât garajul.

— Vă pricepeți dumneavoastră?

— Dar ce, par prost?

— În nici un caz, arătați-mi proiectul. Din reflex se dăduse cu capul mai în spate, poate nu o ajunge, oricum biroul e destul de lat. Credeți că veniți cu punguța cu apă cu un peștișor, chiar dacă ar fi fost de aur, și luați fondul?

— Proiect? Cum adică?

— Proiect, domnul meu, nu știți ce e ăla proiect?

— Fă, gata, că mă enervezi, să vezi ce dau cu tine de toți pereții!

Doamna (nu prea părea domnișoară) din instinct sări de pe scaun și se lipi cu spatele de zid, pregătită să o ia la fugă.

Un domn în vîrstă, cam pe la 60, dacă nu mai bine, urmărea de vreo 3 minute, cu un zâmbet amar, întreaga discuție. Intervenii calm, pedant.

— Domnule rom, că vouă nu vă place să vă zică lumea țigani, vă rog să vă schimbați atitudinea, domnișoara a fost cât se poate de civilizată, mai ales ținând cont de situație. Haideți că mai au și alții treabă, hai, când aveți proiectul reveniți!

— Bă, tu știi cine sunt eu?, mândru o scoase pe Gicuța la înaintare.

— Da. Domnul pensionar era sigur pe el și îl privea direct în ochi.

— Cine?

— Un țigan, cu fumuri în cap, și nu mă impresionezi. Din mâna dreaptă făcu un gest larg de lehamite...

— Băi bătrâne, te caută moartea și tu nici nu știi, eu sunt Fane Bibanu, ai auzit, bă, de mine?

Și identificatul Fane se ridică în picioare, fără efort l-ar fi putut înghiți, cu puțină grija ar fi intrat întreg în Gicuța.

— Ce, mă, ai vrea să mă bați? Bă, tu crezi că mi-e frică? Chiar nu părea să-i fie, afișa siguranță, și asta îl puse pentru o secundă pe gânduri pe amicul Fane.

— Spune, bă, băga-ți-aș sărmă-n nas, vrei să te sinucizi, și eu să intru în pușcărie nevinovat?

— Mai nevinovat era Baraba decât tine, nemernicule! Și c-un dos de palmă întreagă îi șterse Bibanului rânjetul de sub mustață. Na, să te înveți minte! Și o porni în pas alergător spre ieșire (nici prea repede, nici prea încet, aşa ca pentru încălzire).

Fane rămase pe loc uluit. Apoi pufni în râs.

— Bă, proastelor, să nu spuneți că sunt la „camera ascunsă“. De unde filmează, de colo de după perdea? Să știți că dădu tare perversul.

Angajatele băncii, trei la număr, râdeau cu lacrimi și se țineau de șuncușile ce le ieșeau din bluzițe. Pensionarul era la ușa de la intrare.

— Bă, nu mai râdeți!

Fetele se opriră brusc din hăhială...

— Ce, mă, eu sunt măscăriciul vostru? Ia să vină ăla cu banda, cu ce e, cu sidi!

— Domnule, nu vă filmează nimeni de la camera ascunsă, ce se întâmplă e pe bune.

— E pe dracu...? Nu-i venea să creadă.

Pensionarul din cadrul ușii îi arăta degetul din mijloc și scotea limba.

— Te-am făcut, fraiere, poți să-mi spui Nașule!

— Lămăită, hai, e rost de omor... Te nenorocest! (ca la jocul copiilor, ulii și porumbeii) Fane Uliu (avea și nasul ca un cioc... de ce i-o zice Bibanu?) se repezi să-l prindă pe Nașul, porumbel.

— Cra, Cra!... Pensionarul ieși din sediul băncii, alergă cei maxim o sută de metri liber, trecu printre băncuțele de lemn, sări sprinten pe trecerea de pietoni, de parcă ar fi sărit în șalele unei zebre.

Urmăritorul se strecură cu greutate pe ușa rotativă, mai mult leșină pe primii o sută de metri, vru să se pună pe o bancă, dar, cum își observă din nou dușmanul, sări și el pe deșelata zebră, plină de gropi și cu marcajul aproape șters.

Peștișorul gălbui, cu o tresă neagră pe aripioara de sus, se legăna, în punguța ținută strâns de al său stăpân, de la stânga la dreapta și de la dreapta la stânga, ca într-un balansoar.